

Stand van zaken noodopvang i.v.m. corona sector PO

Interne eindnotitie

[Proza #](#) [redacted]
24 januari 2021

INHOUD

1	Doel en opzet van het onderzoek	3
2	Onderzoeksresultaten	4
2.1	Aantal leerlingen op school	4
2.2	De verzorging van het onderwijs	5
2.3	Trends en bijzonderheden	6
2.4	Conclusies m.b.t. verslaggeving in de media	6

1 Doel en opzet van het onderzoek

Aanleiding

Op 11 januari was in het MTI de berichtgeving in de pers over de noodopvang aan de orde. Er komen nu meer kinderen naar school dan tijdens de eerste lockdown (16 procent van alle leerlingen volgens een peiling van de AVS, waarvan 11 procent naar de noodopvang vanwege ouders in een cruciaal beroep en 5 procent kwetsbare leerlingen). Scholen geven aan dat dit in combinatie met hoog verzuim tot situaties leidt, waarbij goed onderwijs geven niet meer mogelijk is. Hierover zijn verschillende artikelen in de pers verschenen.

De vraag is of het hierbij gaat om uitzonderlijke situaties of juist een breed beeld, dat een groot deel van de scholen betreft. Dat wilden we met een beperkt onderzoek snel in kaart brengen.

Doel van het onderzoek

Inzicht krijgen in hoeverre kwetsbare leerlingen en leerlingen in de noodopvang het onderwijs kunnen volgen zoals dat gepland is door de school. Daarbij past de kanttekening dat we de wijze waarop het onderwijs plaatsvindt in beeld hebben gebracht, de kwaliteit van het onderwijs echter niet.

Praktische uitvoering van het onderzoek

We hebben 60 scholen geselecteerd. Dat was een deel van de steekproef uit de eerdere Covid-19 onderzoeken. Het onderzoek bestond uit een kort telefoongesprek met de schoolleider. Alle gesprekken zijn uitgevoerd in week 3.

Schoolbezoek bij ernstige risico's

We hebben geen scholen bezocht. Wanneer we ernstige risico's constateren, dan kan dit in overleg met het afdelingshoofd in week 4 plaatsvinden.

Terugblik week 4

De telefoongesprekken gaven geen aanleiding om onderzoeken op locatie uit te voeren. De bevindingen en conclusies in dit rapport zijn dan ook gebaseerd op wat schoolleiders zelf aangeven en deze zijn niet ter plekke geverifieerd door de inspectie.

2 Onderzoeksresultaten

2.1 Aantal leerlingen op school

Vrijwel alle scholen vangen leerlingen op

Voor de meeste scholen gaat het om 10 tot 25% van de leerlingen (dit sluit aan bij het gemiddelde van 16% uit het onderzoek van de AVS). Minder dan 5% van de scholen gaf aan geen leerlingen te (kunnen) opvangen.

Kwetsbare leerlingen, maar vooral kinderen van ouders met essentieel beroep

Van de opgevangen leerlingen valt 30% in de categorie kwetsbare leerlingen en 70% heeft ouder(s) met een cruciaal beroep. De verschillen tussen de scholen zijn groot, bij meer dan de helft van de scholen zijn de kwetsbare leerlingen ruim in de minderheid, bij circa 20% van de scholen richt de opvang zich vooral op de kwetsbare leerlingen. De samenstelling van de leerlingpopulatie is daarbij de meest genoemde factor.

Meer opvang dan tijdens eerste lockdown

Bijna alle scholen geven aan dat de aantallen aanzienlijk hoger zijn dan tijdens de eerste lockdown. Daarbij geeft 75% van de scholen aan dat het aantal nog steeds stijgt. Daarvoor worden twee redenen het meest genoemd. In de eerste plaats de toenemende druk van ouders. Zo vragen ouders de school om hun kind toch op te vangen omdat ze het thuis niet volhouden. Verder geven steeds meer ouders aan een essentieel beroep te hebben, soms met verklaringen van werkgevers of bij beroepen waarvan de schoolleider zich afvraagt of ze wel essentieel zijn (als voorbeeld werd Rijkswaterstaat genoemd, dat is een signaal dat dit gevoelig kan liggen, ook als wij als inspectie functies als essentieel aanwijzen). In de tweede plaats omdat scholen zelf concluderen dat (groepen) leerlingen kwetsbaarder worden nu de lockdown langer duurt. Een voorbeeld is het onderwijs aan groep 8, wat nu op enkele scholen wordt uitgebreid met groep 3 en/of de kleutergroepen. Een ander voorbeeld is de constatering dat thuisonderwijs voor een bepaalde leerling (toch) niet werkt, waarna deze als kwetsbare leerling naar school mag komen.

De genoemde redenen vallen binnen de brede definitieve van kwetsbare leerlingen zoals vermeld in het [servicedocument](#).

2.2 De verzorging van het onderwijs

Onderwijs aan kwetsbare leerlingen

Scholen streven ernaar om de kwetsbare kinderen door de (eigen) leraar te laten begeleiden. In de regel lukt dat ook. De wijze waarop het onderwijs wordt verzorgd, varieert. Wanneer scholen ervoor gekozen hebben om hele jaarklassen of grote delen daarvan als kwetsbare groep aan te wijzen, dan krijgen deze ten minste een aantal dagdelen regulier fysiek onderwijs, met name gericht op de basisvaardigheden. Het meest genoemde onderwijs heeft echter een hybride vorm, waarbij de leraar onderwijs op afstand verzorgt in combinatie met extra begeleiding en instructie aan de kwetsbare leerlingen, die fysiek aanwezig zijn.

Samengevat voldoen de scholen aan wat er in het servicedocument staat:
In het geval dat er leerlingen in een kwetsbare positie zijn geïdentificeerd in het reguliere primair onderwijs en voortgezet onderwijs, wordt van scholen verwacht dat ze deze kinderen op school opvangen en zich tot het uiterste inspannen om continuïteit van fysiek onderwijs te bieden.

Onderwijs in de noodopvang

In de noodopvang krijgen de leerlingen in ieder geval het digitale aanbod, dat ook de kinderen thuis krijgen. De mate waarin ze daarbij worden begeleid varieert sterk. Dat hangt af van meerdere factoren. Wanneer het aantal leerlingen in de noodopvang relatief laag is, kunnen ze in hun eigen groep worden opgevangen, samen met de kwetsbare leerlingen. In dat geval worden ze begeleid door de (eigen) leraar. Meestal zijn de aantallen echter zo hoog dat dit niet mogelijk is. Dan worden leerlingen, vaak in gemengde groepen, begeleid door een andere leraar, een onderwijsassistent, LIO'er of vrijwilligers. In dat geval volgen ze de digitale lessen onder begeleiding met (beperkte) aanvullende instructies. Ten slotte geeft een klein aantal scholen aan dat het echt om noodopvang gaat, waarbij wel altijd iemand aanwezig is om toezicht te houden, maar waarbij de actieve begeleiding zeer beperkt is. Wij hebben echter geen situaties aangetroffen waarbij de leerlingen de lessen in het geheel niet kunnen volgen, zodat alleen sprake zou zijn van opvang.

Samengevat voldoen de scholen aan wat er in het servicedocument staat:
De leerling wordt hierbij in ieder geval in staat gesteld hetzelfde afstandsonderwijs te volgen als de leerlingen vanuit huis doen. Ze loggen alleen vanuit een andere locatie (namelijk de school) in en werken op school onder begeleiding aan hun lessen en huiswerktaken. Dit hoeft niet onder begeleiding van een bevoegd docent te zijn.

De meeste scholen zijn tevreden

Bijna alle scholen geven aan tevreden te zijn over de kwaliteit van het onderwijs. Het heeft, zeker voor de kwetsbare leerlingen, meerwaarde ten opzichte van het thuisonderwijs. Dit wordt onderstreept door de eerder genoemde trend om meer kwetsbare leerlingen toe te laten naarmate de lockdown langer duurt. De tevredenheid moet echter wel worden gezien in de context 'we doen wat we kunnen'. De zorgen over de impact van de lockdown op de kinderen zijn namelijk onverminderd groot. Hierover hebben we tijdens de gesprekken (ongevraagd) signalen gekregen.

2.3 Trends en bijzonderheden

De druk neemt toe

Het aantal beschikbare leraren is volgens 90% van de scholen stabiel. De ervaren (werk)druk is echter hoog en neemt verder toe. Redenen, die daarvoor het meest genoemd worden zijn:

- Besmetting van kinderen of leraren en/of de angst voor besmetting
- Toenemende druk van ouders om kinderen toch naar school te laten gaan
- Zorgen om groeiende achterstanden bij kinderen, waardoor binnen de school zelf de druk toeneemt om ze als kwetsbare leerlingen op te vangen

Ervaringen uit de eerdere lockdown worden gebruikt

Veel scholen merken op dat het afstandsonderwijs nu beter georganiseerd is dan tijdens de eerste lockdown.

Geen hoge risico's die een inspectiebezoek vereisen

Voor geen enkele school vonden de inspecteurs naar aanleiding van de telefoongesprekken vermoedens van een hoog risico. Daarom vinden er geen aanvullende fysieke inspectiebezoeken plaats.

2.4 Conclusies m.b.t. verslaggeving in de media

In de media wordt met name aandacht besteed aan twee aspecten van de huidige situatie, die deels worden onderschreven door dit onderzoek:

- Het aantal kinderen in de noodopvang neemt toe en dat geldt ook voor de druk (van met name de ouders) op de scholen om kinderen op te nemen. Ons onderzoek bevestigt dit beeld.
- In de media wordt erop gewezen dat noodopvang geen onderwijs is. Dat klopt slechts ten dele. Het is inderdaad geen volwaardig (fysiek) onderwijs en scholen zijn zich hiervan vanzelfsprekend bewust. Maar de scholen slagen er wel in om ten minste te voldoen aan wat in het servicedocument wordt gevraagd.

2.5 Meer informatie

Meer informatie over de opzet en de uitvoering van het onderzoek en de resultaten per school, zijn te vinden in Proza:

De werkinstructie: [Proza](#) [redacted]

De gespreksleidraad: [Proza](#) [redacted]

Het invulformulier: [Proza](#) [redacted]

De resultaten per school: [Proza](#) [redacted]

Aantal meldingen met Onderwerp Corona + Verfijning 2021 (jan-jun)

Aantal meldingen	Kolomlabels 2021					Eindtotaal	
	Rijlabels	Januari	Februari	Maart	April		Mei
Corona							
KO							
Noodopvang	1						1
PO							
Afmelding schoolsluiting	1	47	70	76	42	17	253
Corona	26	55	26	16	10	11	144
Digitaal onderwijs	70	27	16	15	2	3	133
Fysieke veiligheid	51	42	47	22	17	9	188
Klassensluiting		12	18	13	3	4	50
Leerplicht	5	20	23	13	4	14	79
Noodopvang	46	7	5	2			60
Schoolsluiting	5	384	91	94	14	15	603
Zorg en begeleiding	22	8	9	13	4	3	59
SO							
Afmelding schoolsluiting		11	7	6	3	2	29
Corona	4		2	2	5		13
Digitaal onderwijs	11	5	3	3	2	1	25
Examens	2	1	1				4
Fysieke veiligheid	6	1	2	4	2		15
Klassensluiting	3	3	2	4	4	2	14
Leerplicht	2	1	2	4	1		10
Noodopvang	6	3				1	10
Schoolsluiting	14	20	11	13	3	19	80
Zorg en begeleiding	2	2	2	1			5
VO							
Afmelding schoolsluiting		6	10	4	1	3	24
Corona	29	6	18	3	7	10	73
Digitaal onderwijs	30	13	22	12	11	20	108
Examens	32	40	28	4	2	1	107

Fysieke veiligheid	33	19	36	12	9	18	127
Klassensluiting	3	1	3	2	2	3	14
Leerplicht	6	3	8	4	2	3	26
Noodopvang	2		1				3
Schoolsluiting	1	10	36	9	101	337	494
Zorg en begeleiding	15	4	15	5	7	10	56
MBO							
Afmelding schoolsluiting							
Corona	9	6	7	2	2	3	3
Digitaal onderwijs	10	5	4	1	4	3	27
Examens	3	2	2	2	1	3	8
Fysieke veiligheid	25	16	19	1	3	1	65
Klassensluiting			1			1	2
Leerplicht	2		2		1		5
Schoolsluiting	2	2	5	2		1	12
Zorg en begeleiding	2	1	3	3	3	2	14
HO							
Corona	4	5	1	3	4	1	18
Digitaal onderwijs	4	2	1	1	4	2	10
Examens	1	9	2	2	1	1	5
Fysieke veiligheid	6	4	6	2	1		24
Klassensluiting							4
Leerplicht				3			3
Schoolsluiting					4		4
Zorg en begeleiding		2	1	3	1	1	8
BSI							
Corona						1	1
Digitaal onderwijs	1						1
Examens	1					1	2
Schoolsluiting		1					1
GMT							
Leerplicht	1						1
Overig							
Corona	7	6	8	6	4	8	39
Digitaal onderwijs	10	1	5	1	1	3	21

Examens	3	2	3	4	8	5
Fysieke veiligheid	5	8	3	4	8	36
Klassensluiting	1	1	2	1		5
Leerplicht	2	5	6	2	3	21
Noodopvang						6
Schoolsluiting	12	6		13	13	44
Zorg en begeleiding	2	3		1	3	14
Eindtotaal	397	733	487	346	263	513
						2.739

Aantal meldingen per verfijning Corona en per Sector:

Aantal meldingen	Kolomlabels				Eindtotaal	
	Rijlabels	2020	September	Oktober		November
Corona	Mei					
PO						
Afmelding Corona				1		1
Afmelding schoolsluiting				55		118
Corona				10	32	37
Corona start schooljaar			3		10	14
Digitaal onderwijs			1			1
Fysieke veiligheid			1	8	3	15
Klassensluiting			10	23	17	13
Leerplicht			1	4	2	1
Noodopvang			6	6	4	4
Schoolsluiting				73	42	3
Zorg en begeleiding		1	6	4	7	66
SO						187
Afmelding schoolsluiting				4	7	7
Corona				15	23	21
Digitaal onderwijs				8		4
Fysieke veiligheid					5	4
Klassensluiting				4	4	5
Leerplicht				1	7	3
Noodopvang				5	2	1
Schoolsluiting					2	4
Zorg en begeleiding			1	20	24	27
VO						9
Afmelding schoolsluiting					2	27
Corona				4	21	26
Digitaal onderwijs				9	11	18
Fysieke veiligheid				17	22	15
Klassensluiting				78	35	18
Leerplicht				9	4	4
				1		4
				8	11	5
				29		

Schoolsluiting	1	24	41	66	132
Zorg en begeleiding	3	7	8	9	27
MBO					
Afmelding schoolsluiting		1		2	3
Corona	4	6	3	2	15
Digitaal onderwijs	5	1	3	2	11
Fysieke veiligheid	3	9	5	5	22
Klassensluiting		3	2		5
Leerplicht	1	2	1	1	5
Schoolsluiting		3		3	6
Zorg en begeleiding	3	2	3	4	12
HO					
Corona	5	4	1	1	11
Digitaal onderwijs	4	3	1	4	12
Fysieke veiligheid	4	7	2	4	17
Schoolsluiting				1	1
Zorg en begeleiding	1		1		2
GMT					
Leerplicht			1		1
Overig					
Corona	2	3	1	2	8
Digitaal onderwijs	1	5	3	4	13
Fysieke veiligheid	1	4	8	3	16
Leerplicht	1	2	3	1	7
Schoolsluiting		1		2	3
Zorg en begeleiding		2	3	2	7
Eindtotaal	1	420	325	359	1.192

corona, fysieke veiligheid
ivm corona blijft de kleuterschool
dicht

1

1

1

1

Eindtotaal	49	137	4	35	23	27	68	81	19	6	3	977